

kvalitetsniveau for miljøet, som er nødvendigt, for at den ønskede arealanvendelse kan finde sted. Reglerne i lovforslagets kapitler 3, 4 og 5 må administreres blandt andet på grundlag heraf, f. eks. således at særligt sårbare områder eller områder, der ønskes særligt beskyttet, i tide kan friholdes for forureningskilder. Planerne vil være vejledende for de myndigheder, der har ansvaret for den fysiske planlægning.

Det forudsættes endvidere, at der udarbejdes planer vedrørende større anlægsarbejder i forbindelse med miljøbeskyttelsen. Denne planlægning tager især sigte på udbygning og etablering af rensningsanlæg og forbrændingsanstalter.

Det er ved lovforslagets planlægningsbestemmelser alene tilsigtet, at tilvejebringe de nødvendige planlægningsmæssige forudsætninger for miljøbeskyttelsen. Det har ikke herved været hensigten at foregribe en eventuel behandling af problemerne i forbindelse med en kommende reform af det lovmæssige grundlag for den fysiske planlægning. Det kan dog oplyses, at der i det kommende forslag til lov om lands- og regionsplanlægning vil blive optaget en bestemmelse, der angiver, at det er et formål at udvirke, at der gennem den sammenfattende fysiske planlægning opnås den bedst mulige adskillelse af miljøbelastende aktiviteter og boligområder.

Det bemærkes i øvrigt, at man har overvejet, hvorvidt der i lovforslaget burde søges tilvejebragt hjemmel for i særlige tilfælde at tilgodese meget vigtige miljøbeskyttelseshensyn ved gennemførelse af egentlig ekspropriation. Man har dog afstået herfra.

I forslag I havde man endvidere i §§ 23 og 24 optaget regler om, hvorledes man — uden at skride til ekspropriation — kunne muliggøre videreførelsen af en forurenende virksomhed. Disse bestemmelser er ikke medtaget i forbindelse med genfremsættelsen. Dette er dels en følge af de forhandlinger, som har været ført med de kommunale organisationer, dels en naturlig konsekvens af, at man efter drøftelser med erhvervsorganisationerne i forslagets § 1, stk. 3, udtrykkeligt har nævnt, at der ved lovens administration skal ske en interesseafvejning, således at der dels tages hensyn til miljøbeskyttelsen, dels tages hensyn til den enkelte virksomheds nytte samt til samfundsøkonomiske forhold i øvrigt.

III. Almindelige bemærkninger.

Menneskets aktiviteter har altid grebet ind i den naturlige biologiske balance i jordens såkaldte økosystem gennem udnyttelse af de naturgivne ressourcer. De skadelige virkninger af sådanne indgreb har

igennem mange århundreder især vist sig i forhold til andre levende organismer end mennesket selv. Den teknologiske udvikling og befolkningstilvæksten i det 20. århundrede har imidlertid tilføjet problemet om bevarelsen af den naturlige biologiske balance en ny — og i offentligheden hidtil upåagtet — dimension. Rovdriften på de naturgivne ressourcer, befolkningstilvæksten og den øgede industrialisering indebærer en så omfattende forurening og miljøforringelse, at den hidtidige udvikling, hvis der ikke hurtigt finder en afgørende ændring sted, endog synes at rumme en væsentlig fare for menneskehedens fortsatte beståen.

I det store og hele gælder det vel for den nuværende generation, at den teknologiske udvikling relativt ukritisk har været betragtet som et uvurderligt og ubestrideligt gode i sig selv. Det er da også den teknologiske udvikling i vid forstand, som — trods befolkningsekspllosionen — har dannet grundlaget for skabelsen af dette århundredes velstandssamfund, som vi kender dem navnlig i Europa og Nordamerika. Denne udvikling, der bl. a. er resulteret i en meget kraftig vækst i industrialiseringen, har på en række områder medført en betydelig og alvorlig forstyrrelse af det naturlige miljø, f. eks. den næsten fuldstændige ødelæggelse af livsbetingelserne for højerestående organismer i en række nordamerikanske og europæiske søer og floder og den luftforurening, som plager en række storbyer og industriområder. Offentlighedens opmærksomhed blev dog først for alvor vakt, da man inden for et langt kortere åremål, end tilfældet har været i vor del af verden, tog den moderne teknologi til hjælp til at forcere udviklingen frem i et ganske vist allerede på daværende tidspunkt relativt højt udviklet asiatiske land, nemlig Japan. Fra dette land hidrører de første virkelig alvorlige forvarsler om forureningens alvorlige trussel mod menneskehedens, bl. a. i form af oplysninger om kviksløvforgiftninger af mennesker hidrørende fra ukontrollerede industrispildevandsudløb og luftforureningskoncentrationer i storbyområder af en sådan karakter, at det under visse omstændigheder bogstavelig talt har været nødvendigt at bære gasmasker ved færdens udendørs.

Bl. a. på denne baggrund er det nødvendigt, at kravene om en effektiv bekæmpelse af forureningen og en bevarelse af det menneskelige og naturlige miljø fremtidig tillægges en meget høj prioritet. I overensstemmelse hermed ser man da også navnlig i vor del af verden, hvor behovet umiddelbart er størst, at myndighedernes bestræbelser på at nå disse mål intensiveres dag for dag. I en række lande er der således i de senere år taget en række admini-